

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ DAİRE

KABULEDİLEBİLİRLİĞİNE İLİŞKİN NİHAİ KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

Mehmet Emin ÖZKAN - Türkiye

(Başvuru no. 12822/02)

21 Kasım 2006

OLAYLAR

1939 doğumlu başvuran Mehmet Emin Özkan Türk vatandaşı olup, Ceyhan'da ikamet etmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde, Adana Barosu'na bağlı avukat Y. Dora Şeker tarafından temsil edilmektedir.

Başvuran, 11 Kasım 1996 tarihinde, Mersin Emniyet Müdürlüğü polis memurları tarafından, PKK'ye (Kürdistan İşçi Partisi) üye olduğu şüphesiyle gözaltına alınmıştır. Başvuran Kürt etnik kökenli olup, okuma yazması yoktur. Dolayısıyla iyi derecede Türkçe bilmemektedir. Polis memurları tarafından düzenlenen ve başvuranın parmağını basarak onayladığı ifadede, PKK'nin eylemlerinde aldığı görevleri ayrıntılı olarak anlatmıştır.

Başvuran, 19 Kasım 1996 tarihinde, Mersin Cumhuriyet Savcısı'nın huzuruna çıkarılmıştır. Parmağını basarak onayladığı ve kendisine sesli olarak okunan ifadesinde, ailesini öldürmek ve evini yakmakla tehdit ettikleri için, bazı PKK üyelerine yiyecek ve barınak sağladığını kabul etmiştir. Başvuran, Emniyet Müdürlüğü'nde verdiği ifadeyi reddetmiştir.

Aynı gün, kendisine yöneltilen suçlamalar, Mersin Sulh Ceza Mahkemesi'ndeki sorgu hakimi huzurunda, asıl mesleği polis memurluğu olan bir kişinin tercümanlığı aracılığıyla anlatıldığında, başvuran, PKK üyesi olduğunu kabul etmemiştir. Mahkeme, başvuranın tutuklu yargılanmasına karar vermiştir.

Başvuran, 15 Kasım 1996 tarihinde, polise bazı PKK üyelerinin evlerini göstermiş ve yapılan yerinde incelemelerde polis memurlarının düzenlediği soruşturma raporunu parmağını basarak onaylamıştır.

Konya Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, 3 Aralık 1996 tarihinde, başvuran ve on bir kişi aleyhinde, bu kişileri, Türk Devleti'nin egemenliğini zayıflatmaya çalışmak ve ülkeyi bölmek amacındaki PKK'nin eylemlerine karışmakla suçlayan bir iddianame hazırlamıştır. Cumhuriyet Savcısı başvuran hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 125. Maddesi uyarınca idam cezası verilmesini talep etmiştir.

Konya Devlet Güvenlik Mahkemesi, 19 Mayıs 1997 tarihinde, 4210 Sayılı Kanun gereğince kapatılmış ve dava, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne devredilmiştir.

Başvuran, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde görülen ilk beş duruşmaya, sağlık durumunun elvermemesi nedeniyle katılmamış, ancak avukatı tarafından temsil edilmiştir. Başvuranın avukatı, müvekkilinin Türkçe bilmemesi nedeniyle, mahkemeden, gelecek duruşmalarda Kürtçe'den Türkçe'ye ve Türkçe'den Kürtçe'ye çeviri yapacak bir tercümanın hazır bulunmasını talep etmiştir. Mahkeme, Cumhuriyet Savcılığı'ndan duruşmalar için başvurana bir tercüman sağlamasını talep etmiş ve dava dosyasına eklenmiş tüm belgelerin başvuran için çevrilmesine karar vermiştir.

Başvuran, 24 Mart 1998 tarihinde ilk kez Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde hazır bulunmuştur. Hakimin hakkındaki kişisel bilgiler ile ilgili sorduğu tüm sorulara Türkçe yanıt vermiştir. Başvuranın avukatı, müvekkiliyle Türkçe iletişim kurmasına rağmen, başvuranın bu dilde kendisini savunmakta güçlük çektiğini belirtip, mahkemeye bu konuda güvence vermiştir.

Duruşma sırasında başvurana Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde görevli bir polis memuru tercümanlık etmiştir. Tercüman, diğer sanıkların takibatın çeşitli safhalarında verdikleri ifadeleri, iddia edilen olaylar ve raporlar hakkında düzenlenen tutanakları ve şahitlerin ifadelerini başvuran için tercüme etmiştir. Başvuran, kendisine yöneltilen iddialarla ilgili belgeleri kabul etmemiş, PKK ile hiçbir bağlantısı olmadığını iddia etmiştir. Başvuranın avukatı, müvekkiline yöneltilen iddiaların tümünün yalnız varsayımlara dayandığını savunmuştur. Başvuran, tercümanı yardımıyla, avukatının sözlerine katıldığını ifade etmiştir. Mahkeme, ileriki duruşmalarda tercümanın hazır bulunması gerektiğine karar vermiştir.

21 Mayıs 1998 tarihinde yapılan duruşmada, başvuranın avukatı mahkemeden soruşturmanın sürdürülmesini talep etmiş, başvuran da avukatının talebine katılmış ve aleyhindeki tüm iddiaları reddetmeye devam etmiştir. Mahkeme avukatın talebini reddetmiş, davayı bir sonraki duruşmada karar bağlamayı amaçladığını ve tercümanla beraber tüm sanıkların duruşmada hazır bulunmaları gerektiğini beyan etmiştir.

18 Haziran 1998 tarihinde, başvuran hariç tüm sanıklar mahkeme huzurunda hazır bulunmuşlardır. Başvuran, duruşmada bulunmayacağını, hiçbir mazeret göstermeksizin mahkemeye ifade etmiştir. Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi başvurunu işlediği iddia edilen tüm suçlardan suçlu bulmuş, Türk Ceza Kanunu'nun 125. Maddesi uyarınca idam cezasına çarptırmış ve daha sonra bu cezayı hafifletici nedenlerden ötürü ömür boyu hapis cezasına çevirmiştir.

Yargıtay, 3 Şubat 1999 tarihinde, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararını bozmuştur.

29 Temmuz 1999 tarihinde Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılamaya yeniden başlanmış, başvuran mahkemede hazır bulunmuş ve yazılı görüşlerini sunmuştur.

Başvuran, 21 Ekim 1999 tarihinde, mahkemeden, duruşmalar sırasında kendisine yardımcı olması için bir tercüman görevlendirilmesini talep etmiştir. Ancak izleyen duruşmada tercüman bulunmamıştır. Mahkeme, başvuranın "Türkçeyi yeterli düzeyde konuşamaması" nedeniyle ileriki duruşmalarda bir tercümanın görevlendirilmesinin zorunlu olduğunu vurgulamıştır. Cumhuriyet Savcısı davayla ilgili görüşlerini sunmuştur.

23 Aralık 1999 tarihli duruşmada, mahkeme, başvuranın tercümanı olarak başka bir polis memurunu görevlendirmiştir. Başvuranın avukatı, müvekkilinin, asıl mesleğinden ötürü tercümanın tarafsız olmamasından endişe ettiğini ileri sürmüştür. Hakim, başvurana, mahkemenin başka bir tercüman görevlendirmesini isteyip istemediğini sormuştur. Başvuran ise mevcut tercümanı uygun bulmuştur.

Başvuran, tercüman yardımıyla verdiği ifadesinde, kendisine yöneltilen suçlamaları reddetmiştir. Avukatının ve kendisinin yazılı ve sözlü görüşlerini yinelemiş, beraat talep etmiştir.

Tercüman, 10 Şubat 2000 tarihinde, başvuran için Cumhuriyet Savcısı'nın yazılı görüşlerini tercüme etmiştir. Başvuran, önceki ifadelerini yinelemiş, Cumhuriyet Savcısı'nın iddialarını reddetmiştir. Mahkeme, başvurunu suçlu bulmuş ve daha önce verdiği cezayı yine vererek duruşmayı kapatmıştır.

Yargıtay, 30 Ocak 2001 tarihinde, başvuranın suçlu bulunduğu bir olayın iddianamede yer almadığını ileri sürerek, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararını bir kez daha bozmuştur.

Dava, 3 Mayıs 2001 tarihinde, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde bir kez daha açılmıştır. Cumhuriyet Savcısı, 28 Haziran 2001 tarihinde, mahkemeye ek bir iddianame sunmuş, başvurunu, Türk Ceza Kanunu'nun 125. Maddesi uyarınca, bir tuğgeneralini öldürmekten sorumlu tutarak suçlamıştır. Cezaevinde tutuklu bulunan başvuran, ilk altı duruşmada mahkemeye getirilmemiştir. Başvuranın avukatı mahkemeden, müvekkilinin bir sonraki duruşmaya getirilmesini talep etmiştir. Mahkeme hiçbir karar almadan, duruşmayı sonraki bir tarihe ertelemiş, cezaevi yetkililerinin başvuranı duruşmaya getirmelerini emretmiştir.

6 Eylül 2001 tarihindeki duruşmada, avukatıyla beraber başvuran, tutuklu bulunduğu sürede geçen yıllar içerisinde Türkçe öğrendiği için, bir tercümanın yardımına ihtiyacı olmadığını belirtmiştir. Hakim başvurana sorular sormuş ve Türkçe'ye hakim olduğuna karar vermiştir. Başvuran, ek iddianameye karşılık hazırladığı yanıt niteliğindeki görüşlerini 28 Haziran 1991 tarihinde tercüman yardımı olmaksızın sunmuştur.

25 Ekim 2001 tarihindeki duruşmada, başvuran, yazılı görüşlerini sunmuş, ancak Cumhuriyet Savcısı'nın görüşlerini dinledikten sonra, avukatının duruşmada bulunmaması nedeniyle hiçbir sözlü görüş sunmamıştır.

8 Kasım 2001 tarihinde, hakim bir kez daha başvuranın tercümana gereksinim duyup duymadığını sormuştur. Başvuran Türkçe bildiğini belirtmiş ve bir kez daha tüm iddiaları reddettiğini ifade eden yazılı görüşlerini sunmuştur.

Mahkeme, 15 Kasım 2001 tarihinde, diğer sanığın ifadesi ışığında, başvuranın 22 Eylül 1991 tarihinde meydana gelen "Lice olayları"na karışmasıyla ilgili ek iddianame hazırlamasının gerekli olduğu sonucuna varmıştır.

12 Aralık 2001 tarihinde, Cumhuriyet Savcısı, başvuran aleyhinde, PKK üyeleriyle güvenlik güçleri arasında meydana gelen silahlı çatışmaya karışması ve kamu binalarına yapılan terör baskınlarına katılmasıyla ilgili ek iddianame sunmuştur.

Mahkeme, 7 Mart 2002 tarihinde, diğer sanıkların ifadeleri ve itiraflarına, tanık ifadelerine ve olay mahallinde düzenlenen soruşturma raporlarına dayanarak, başvuranı, Türk Ceza Kanunu'nun 125. Maddesi uyarınca mahkum etmiş ve ömür boyu hapis cezasına çarptırmıştır.

Yargıtay, 24 Eylül 2002 tarihinde, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararını onamıştır. Yargıtay'ın kararı başvuranın avukatına 1 Nisan 2004 tarihinde bildirilmiştir.

ŞİKAYETLER

Başvuran, AİHS'nin 6. Maddesi'nin 3. fıkrasının (c) paragrafı uyarınca, takibatın ilk safhalarında avukatına başvurmasına izin verilmediğinden şikayetçi olmuştur. Benzer biçimde, pek çok duruşmada mahkeme huzurunda hazır bulunmamasının savunma haklarını ihlal ettiğinden de şikayetçi olmuştur.

Başvuran ayrıca, AİHS'nin 6. Maddesi'nin 3. fıkrasının (e) paragrafı uyarınca, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde görülen duruşmaların pek çoğunda, Türkçe bilmemesine rağmen, tercüman yardımından yoksun bırakıldığını iddia etmiştir.

HUKUK AÇISINDAN

Başvuran, takibatın ilk safhalarında hukuki yardım almadığından ve duruşmaların pek çoğunda tercüman yardımından yoksun bırakıldığından şikayetçi olmuştur. Başvuran ayrıca, cezaevi yetkililerinin kendisini duruşmalara getirmemesinin, savunma haklarını düzgün biçimde kullanmasını engellediğinden şikayetçi olmuştur. 6. Madde'nin ilgili kısımları aşağıdaki gibidir:

"1. Herkes ... kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan ... [bir] mahkeme tarafından davasının ... hakkaniyete uygun ... olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir.

3. Her sanık en azından aşağıdaki haklara sahiptir: ...

c) Kendi kendini savunmak veya kendi seçeceği bir savunmacının yardımından yararlanmak ve eğer savunmacı tutmak için mali olanaklardan yoksun bulunuyor ve adaletin selameti gerektiriyorsa, mahkemece görevlendirilecek bir avukatın para ödemeksizin yardımından yararlanabilmek; ...

e) Duruşmada kullanılan dili anlayamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından para ödemeksizin yararlanmak."

AİHM, başvuranın şikayetlerini, 6. Madde'nin 3. fıkrasının (c) ve (e) paragrafları ile bağlantılı olarak 1. fıkrası uyarınca inceleyecektir.

a) ön soruşturmada hukuki yardım sağlanmaması

Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle bu şikayetin reddedilmesi gerektiğini savunmuştur.

AİHM, Hükümet'in, başvuranın takip etmesi gereken iç hukuk yollarına işaret etmediğini gözlemler. Bu nedenle bu ön itirazı reddeder.

Hükümet, ayrıca, başvuranın ön soruşturma sırasında hukuki yardım alamamasının, takibatın sonraki aşamalarında, başvuran ulusal mahkemeler önünde bir avukat tarafından temsil edildiğinde telafi edildiğini savunmuştur. Başvuran bu sava itiraz etmiştir.

AİHM'nin, başvuranların ilk polis sorgulamalarında danışman avukattan yoksun bırakıldıklarından şikayetçi oldukları benzer davaları incelediği durumlar olmuştur (diğerlerinin yanı sıra bkz., *Ahmet Mete – Türkiye*, 77649/01). AİHM, 6. Madde'nin – özellikle 3. fıkrasının- ancak, bir davanın, görülmesi için mahkemeye gönderilmesinden önce, başlangıçta hükümlerin yerine getirilmemesi nedeniyle yargılamanın hakkaniyete uygunluğuna ciddi biçimde önyargılı olduğu takdirde ve bu ölçüde, ilişkili olabileceğini yineler. Sorun, başvuranın ilk sorgulama sırasında hukuki bir temsilcisinin olmayışının, yargılamanın bütününe bakıldığında, sanığı adil bir yargılamadan yoksun bırakmış olup olmadığıdır (bkz. *John Murray - İngiltere*).

Bu davanın olaylarına dönersek, AİHM, başvuranın, hem Devlet Güvenlik Mahkemesi hem de Yargıtay huzurunda, bir avukat tarafından temsil edildiğini ve iddia makamının iddialarına itiraz etme olanağının bulunduğunu kaydeder (bkz. *gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, Mamaç ve Diğerleri – Türkiye*, 29486/95, 29487/95, 29853/96; *Sarıkaya - Türkiye*, 36115/97). AİHM, dava dosyasında, başvuranın yargılanmasının hakkaniyete uygunluğuna, gözaltında bulunduğu dönemde avukat edinmemesi nedeniyle önyargılı

olundugunu işaret eden hiçbir unsur bulunmadığını belirtir. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararı, yalnız başvuranın polislerle verdiği ifadeye değil, takibatın sonraki aşamalarında verdiği ifadelere, diğer sanıkların ifadeleri ve itirafları ile tanıkların şahitliğine de dayanmıştır. Dava dosyasından, hem Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin hem de Yargıtay'ın, iç hukuk ile davanın özel şartlarına bağlı olarak karar vermelerinden önce davayı etraflıca incelediği açıkça görülmektedir.

Yukarıda ifade edilenler, AİHM'nin, ön soruşturma sırasında hukuki yardım alamamasının, başvuranı, 6 § 1. Madde çerçevesinde adil biçimde yargılanmaktan yoksun bırakmadığı sonucuna varması için yeterlidir. Bu şikayetin dayanaktan yoksun olduğu ve AİHS'nin 35. Maddesi'nin 3. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

b) cezaevi yetkililerinin başvuranı mahkemeye getirmemeleri

Hükümet, başvuranın birkaç duruşmada hazır bulunmamasının, sağlık durumunun elvermemesi gerekçesiyle kendi isteği olduğunu savunmuştur. Ayrıca, başvuranın mahkeme huzurunda hazır bulunmadığı bazı duruşmalarda, hazır bulunmamasıyla ilgili hiçbir haklı gerekçe sunmadığını savunmuştur.

Başvuran, sağlık durumunun elvermemesinin mahkeme duruşmalarına yalnızca üç kez katılmasını engellediğini ileri sürmüştür. Ayrıca sağlık durumunun cezaevi koşulları nedeniyle kötüleştiğini iddia etmiştir.

AİHM, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde, otuzdan fazla duruşmanın görüldüğünü gözlemlemektedir. AİHM, cezaevi yetkililerinin, 2001 yılının Mayıs ve Eylül ayları arasında birbiri ardına görülen altı duruşmada başvuranı mahkeme huzuruna çıkarmadığını kaydeder. Öte yandan, bu duruşmalarda başvuranın avukatının hazır bulunduğunu gözlemlemektedir. Ayrıca ulusal mahkeme, başvuranın duruşmalarda mevcut bulunmaması üzerine, duruşmaları hiçbir karar almadan ertelemiş ve başvuranın bir sonraki duruşmaya gelmesini talep etmiştir. Yukarıda belirtilenler ışığında, başvuranın bazı duruşmalarda hazır bulunmaması, AİHS'nin 6. Maddesi'nin 1. fıkrası ile 3. fıkrasının (c) paragrafı çerçevesinde adil yargılamadan yoksun bırakıldığı biçiminde yorumlanamaz.

AİHM, bu şikayetin dayanaktan yoksun olduğu ve AİHS'nin 35. Maddesi'nin 3. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

c) başvurana uygun bir tercüman sağlanmaması

Hükümet, başvuranın ön soruşturma sırasında Türkçe ifade verdiği göz önüne alındığında, Türkçe'ye hakimiyetinin, kendisine yöneltilen suçlamaları anlayacak ve yargılama sürecine etkin biçimde katılacak ölçüde yeterli olduğu sonucunun çıkarılabileceğini ileri sürmüştür. Ayrıca, başvuranın, tercüman ve avukatı yardımıyla duruşmalara tam olarak iştirak edebildiğini ve savunmasında söylemek istediği her şeyi söylediğini savunmuştur.

Başvuran, Hükümet'in savlarına itiraz etmiş, Mersin Sulh Ceza Mahkemesi ile Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kendisine bir tercüman atamasından anlaşılabileceği üzere, Türkçe'yi tam olarak anlayamamasının yetkili makamlarca göz önünde tutulduğunu ileri sürmüştür.

AİHM, 6. Madde'nin 3. fıkrasının (e) paragrafının sağladığı tercüman hakkının, başvuranın adil yargılanma hakkından yararlanması amacıyla mahkemenin dilini anlaması

veya bu dilde karşılık verebilmesi için gerekli olan, cezai yargılamaya ilişkin tüm belge ve raporları kapsadığını yineler. Sağlanan tercüman yardımı, başvuranın aleyhinde açılan davayla ilgili bilgi sahibi olmasını ve özellikle mahkeme huzurunda olayları kendi açısından anlatarak kendini savunabilmesini olanaklı kılmalıdır (diğerlerinin yanı sıra bkz., *Kamasinski – Avusturya*).

AİHM, başvuranın Kürt etnik kökenli olması ve okuma-yazma bilmemesi nedeniyle, tüm yaşamı boyunca Türkiye’de oturmuş olmasına rağmen Türkçe’ye hakimiyetinin sınırlı olabileceğini kabul etmektedir. Öte yandan, Türkçe’ye belli ölçüde hakim olması Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi hakimi tarafından kaydedilmiş ve 24 Mart 1998 tarihinde görülen duruşmada avukatı tarafından teyit edilmiştir. AİHM ayrıca, polis memurlarına verdiği ifadesini, 19 Kasım 1996 tarihinde Cumhuriyet Savcılığı’nda kendisine yüksek sesle okunduğunda reddetmesi nedeniyle, başvuranın okuma yazma bilmemesine rağmen konuşulan Türkçe’yi anlayabildiğini kaydeder.

AİHM, başvuranın Türkçe’ye yeterince hakim olmadığı iddialarının, ön soruşturma sırasında Mersin Sulh Ceza Mahkemesi huzuruna çıkartılıp tercüman aracılığıyla ifade verdiğinde ilk kez gerçek bir mesele haline geldiğini gözlemler. Ayrıca, 24 Mart 1998 tarihinde görülen ve başvuranın hazır bulunduğu ilk duruşmada, başvurana yine tercüman aracılık etmiştir.

Türkçe’den Kürtçe’ye ve Kürtçe’den Türkçe’ye tercüme yapılması duruşmaların çoğunda ayarlanmıştır. Bu duruşmalar sırasında başvuran sözlü görüşlerini belirtmiş, dava dosyasına konulan tüm belgeler başvuran için tercüme edilmiştir. 1999 yılının Temmuz ve Aralık aylarında görülen üç duruşmada tercüman, başvurana yardımcı olmak için mahkeme salonunda hazır bulunmamıştır. Başvuranın avukatının da hazır bulunduğu bu üç duruşma sırasında, başvuran, yazılı görüşlerini Türkçe belirtmiştir.

Ayrıca, AİHM, başvuranın AİHM’ye yaptığı başvuruda, asıl mesleği polis memurluğu olan tercümanın tarafsızlığı hakkında şikayetçi olmuştur. AİHM, tercüman olarak bulunan polis memurunun pek çok durumda aracılık etmesinin ardından, 23 Aralık 1999 tarihli duruşmada başvuranın avukatının, müvekkilinin, tercümanın tarafsız olmadığından endişe ettiğini gözlemler. Mahkeme kayıtlarına göre, mahkeme, başvurana, tercümanın değiştirilmesini isteyip istemediğini sormuştur. Başvuran değiştirilmesini istemediğini açıkça ifade etmiştir. Bu nedenle yargılamaya aynı tercümanla devam edilmiştir.

AİHM, AİHS’nin sağladığı bir haktan, ulusal hukukun izin verdiği ölçüde yararlanmaktan feragat eden kişinin şüpheye yer bırakmayacak biçimde onaylanması gerektiğini yineler (bkz. *Colozza - İtalya*). AİHM, yargılama süresince bir avukat tarafından temsil edilen başvuranın, tercümanın tarafsızlığından gerçekten şüphe ediyorsa, avukatıyla anlaşıp mahkemeden tercümanı değiştirmesini isteyebileceği sonucuna varmıştır. Ancak başvuran böyle yapmamıştır. Bu nedenle AİHM, başvuranın hakkından feragat ettiğini düşünmenin akla yatkın olduğu kanısındadır (bkz. gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, *Ozerov – Rusya*, 64962/01). Tercüman ve savunma avukatı yoluyla, başvurana, davasını açıklaması ve aleyhinde getirilen iddialara itiraz etmesi için yeterli olanakların sağlandığı anlaşılmaktadır.

Ek olarak, AİHM, başvuranın, 6 Eylül 2001 tarihli duruşmada, tutuklu bulunduğu yıllar içinde Türkçe’yi öğrendiğini iddia ederek, tercüman yardımı olmaksızın savlarını sunmaya karar verdiğini gözlemler. Hakim, başvuranı sorgulayarak, cezai yargılamaya etkili olarak iştirak edebilecek dil becerisine sahip olduğunu tasdik etmiştir.

Bu koşullarda, AİHM, başvurana sağlanan tercüman yardımının AİHS'nin 6. Maddesi'nin 1. fıkrası ve 3. fıkrasının (e) paragrafıyla uyumlu olduğu sonucuna varmıştır. AİHM, başvuranın, aleyhine açılan davaya etkili olarak iştirak edebildiğini, dolayısıyla, bütün olarak bakıldığında cezai yargılamanın hakkaniyete aykırı olarak değerlendirilemeyeceğini kaydeder.

Buna göre, AİHM, bu şikayetin de açıkça dayanaktan yoksun olduğu ve AİHS'nin 35. Maddesinin 3. ve 4. fıkralarıyla uyumlu olarak reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

Sonuç olarak, AİHS'nin 29 ř 3. Maddesi'nin bu davaya uygulanmaması uygun görölmüştür.

Bu nedenlerle, AİHM, oybirlięiyle,

Başvurunun geri kalanının kabuledilmez olduğunu *beyan eder*.

S. DOLLÉ
Zabıt Katibi

J.-P. COSTA
Bařkan